

Újjáépítik Szeged legnagyobb téglagyárát

Hatvan évig elegendő agyagmező

Automatikus alagútkenecs

Évi 28 millió darab tégl

Folyamatos üzemmenet

Közismert a jelenlegi téglahány. Bár a Csongrád-Bács megyei Téglai Vállalat legnagyobb gyára, a szegedi I-es üzem, évente 12 millió darab téglát készít, mégsem tudják kielégíteni az igényeket. Ezért is öröndetes a hír, hogy újjáépítik, modernizálják, bővítik a Bajai úton levő téglagyárát. A beruházási programot már jóváhagyták, befejezés előtt állnak a tervek elkészítésével és még ebben az esztendőben megkezdődik az újjáépítés.

A beruházási program első fázisaként alapos talajmechanikai vizsgálatokat végeztek a gyár melletti területen. A kutatófúrások alapján megállapították, hogy

15 méteres mélységig kiváló agyagot lehet bányászni.

A két megye lelőhelyei közül itt találták a legjobb minőséget. A negyven hektáros területen — figyelembe véve a 10,5 méteres kotrási arányt és az újjáépített gyár termelési kapacitását — mintegy hatvan esztendőig elegendő agyagmennyiséget tártak fel.

Elképzelhető az is, hogy kétszintes kitermelést folytassanak — amely elsősorban a talajvíztől függ —, s akkor hosszabb időre is biztosított az alapanyag. A téglagyár által megvizsgált terület kisajátítása folyamatban van, lényegében

a volt repülőtér egy része kerül a gyár birtokába.

A beruházás egyik slágere az újfajta alagútkenecs lesz. Egy ilyen típusú téglagyártó kemence már üzemel hazánkban, Mezőberényben. A tapasztalatok biztatóak,

érdemes lesz Szegeden is alagútkenecét építeni.

A kemence kapacitása igen nagy: évi 20 millió darab égetett tégl.

A hagyományos körkemencevel szemben ez esetben teljesen automatikus technikáról és technológiáról van szó. A kemence hossza 92 méter, a belső térfogata 4,35 négyzetméter. Az alagútkenecénél nem a tűz „megy körbe”, hanem a tűz egy helyben áll, s a lassan mozgó kocsi továbbítja a téglarakományukat előre, keresztül az égető térsegen. Magyarán: elindul a szárított nyerstégla az alagútkenecébe és a végén kigördül a kész, égetett tégl.

A rakodás és szállítás, a kemence kiszolgálása teljesen gépesített lesz, sőt a kiégetett téglák rakodásánál újfajta, bolgár gyártmányú szorítófogó villástartárgya végzi a gyors és biztonságos munkát. A kemencébe való be- és kilépésnél két-két

zsilippel zárható kamra biztosítja az átmenetet, a szigetelést. Az alagútkenecs széntüzelésű.

A közel negyvenmillió forintos beruházásból sok mindent megváltoztatnak az újjáépülő szegedi téglagyárban. A feldolgozó aggregátorsor újfajta technológiát kap. Az automatikus vonal finomabb megmunkálást tesz majd lehetővé, de érdekes motívum, hogy a nyerstégla gyártásnál a leszáradásig

emberi kéz nem nyúl a téglákhoz.

A nyerstégla szárítása mesterséges úton történik, tehát független az időjárás viszonyaitól. Az átalakított szárítók gőzüzeműek lesznek, a gőzt előállító kazánházban pedig földgázzal tüzelnek. Az óránként engedélyezett gázmennyiség 750 köbméter.

A gázról néhány szó: a gyár összes fűtőenergia szükséglete — tehát az égetés igénye is — körülbelül 1100 köbméter/óra gázmennyiség lenne. Ezt a felsőbb szervek engedélyezték. Az igaz, hogy a bányákból nagymennyiségű aprózemcsés szén kerül ki, s ezt a minőséget a téglagyárak kitűnően hasznosítják. De Szeged messze esik a bányamedencéktől és tetemes a szállítási költség. Ha a sok tényezőt figyelembe vesszük, elsősorban azt, hogy a téglagyár itt van

a földgáz lelőhely kelles közepén meggondolandó a fűtőenergia megvásárlása.

Az újjáépítés során kicserélik a nyerstéglyagártó gépsort, bővítik a bánya gépparkját, új TMK-műhelyt építenek és megfelelő jóléti és szociális épületeket emelnek. Igen fontos, hogy téli agyagtárolót is létesítsenek, ahol körülbelül másfél hétre elegendő nyersanyagot tudnak majd tárolni, s így a kemény téli időszakban, amikor a bányászat leáll, a nyerstégla gyártását folytathatják.

Az újjáépített téglagyárban két műszakban dolgoznak, s a meglevő körkemencével együtt évente 28 millió darab téglát gyártanak. A termelés mennyisége úgy fog növekedni, hogy létszáma nem lesz szükség, sőt legtöbb területen könnyebbé válik a munka.

A termelékenységre egyetlen példát: jelenleg 1000 darab tégl elkészítéséhez 10–13 munkaóra van szükség, ha befejezik az új technika és technológia felszerelését, 1000 darab tégl gyártásához elegendő lesz 4–5 munkaóra. Az újjáépítést 1966 november elsején kezdik és 1968-ban fejezik be.

Gazdag István

Elkészült az új út a Takaréktár utcában

Március óta nap mint nap többszázán kísérték figyelemmel Szeged belvárosában a Takaréktár és a Horváth Mihály utcai útépítési munkálatokat. Az I. kerületi tanács megrendelése alapján a városgazdálkodási vállalat — első ilyen jellegű és volumenű vállalkozásként — Pázar Miklós mérnök tervei alapján fogott hozzá a korszerű úttestek építéséhez. Ezek elkészülte után majd tovább folytatódik az útépítés a Széchenyi tér északi oldalán, a Vörösmarty és a Wesselényi utcában, s ezzel befejeződik a belső részre tervezett útátépítés.

A Takaréktár utcában 950 ezer forintos költséggel 3500 négyzetméter területen határidőre befejezték a munkálatokat. A Horváth Mihály utcában 650 ezer forintos költséggel 2300 négyzetméteren az úttest- és járdaépítés ugyancsak befejezés előtt van, s a terv szerint 8–10 nap alatt, szintén a határidőre elkészül.

Szombaton meg is történt a Takaréktár utcai új út és gyalogjárda műszaki átadása. A Takaréktár utcában néhány napon belül a forgalom is megindul.

56. évfolyam, 150. szám

Ára: 80 fillér

Vasárnap, 1966. június 26.

Törvénybe iktatták az új ötéves tervet

Befejezte tanácskozását az országgyűlés

Az országgyűlés szombaton, délután folytatta a népgazdaság harmadik ötéves tervéről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Az ülés első fel-szólója Fehér Lajos, a Minisztertanács elnökhelyettese volt. Nagy tapsal fogadott beszéde után, Balog László Csongrád megyei és Benke Valéria Tolna megyei képviselő szö-lalt még fel a törvényjavaslat vitájá-ban.

Ezután dr. Ajtai Miklós, az Országos Tervhivatal elnöke reflektált a vitában elhangzott észrevételekre, majd szavazásra került sor. Az országgyű-lés a terv- és költségvetési bizottság, valamint Varga Károly és Németh Károly képviselők által javasolt mó-dosításokkal egyhangúlag elfogadta, a népgazdaság harmadik ötéves ter-véről szóló törvényjavaslatot.

A határozathozatal után terjesztet-

ték az országgyűlés elé az ipari bi-zottság jelentését Klujber László kép-viselőnek az 1965. november 13-i ülésen elmondott interpellációjával kapcsolatban, mely a bauxitbányá-szok szervezeti hovatartozásáról szólt. A bizottság jelentését Gácsi Miklós képviselő ismertette. A vizsgálat ta-pasztalatai alapján az ipari bizottság nem javasol változtatást a bauxitbá-nyászok szakmai-szervezeti hovatar-tozásában. Ugyanakkor megállapíto-ta, hogy a bauxitbányászok kereseti és munkaviszonyai gyengébbek a szénbányászokénál és az interpelláció óta már történtek is bizonyos intéz-kedések. A meglevő különbségek fo-koztos megszüntetésére felhívták az illetékes állami és társadalmi szerve-zetek figyelmét. Az ipari bizottság je-lentését az országgyűlés elfogadta. Ezután a parlament meghallgatta

és jóváhagyólag tudomásul vette dr. Szenási Géza legfőbb ügyész beszám-olóját.

Negyedik napirendi pontként Kán-tor Lajosné Borsod megyei képviselő interpellációja hangzott el a párházi perlitbánya tervszerű fejlesztésével kapcsolatban. Dr. Ajtai Miklós a vizs-gálat befejezése után, 30 napon be-lül írásban ad választ a képviselőnek és az országgyűlés elnökének. A vá-laszt az országgyűlés legközelebbi ülésén ismertetik.

Az ülészak ezzel befejezte munká-ját. Vass Istvánné az országgyűlés el-nöke erőt, egészséget kívánt a képvi-selőknek és az ülést bezárta.

(A tegnapi ülésről Fehér Lajos be-szédét, Balog László Csongrád me-gyei képviselő felszólalását, dr. Ajtai Miklós választát és dr. Szenási Géza beszámolóját ismertetjük.)

Fehér Lajos:

A szükségletekkel jobb összhangba kerül a mezőgazdaság

A harmadik ötéves tervben gazdasági erőforrásaink igen jelentős részét, a népgazdaság beruházásainak 46–50 százalékát — mintegy 120 milliárd forintot — az ipar és építőipar fejlesztésére fordítjuk. Ez a nagyarányú befektetés igen nagy kötelezettséget, felelősséget ró iparunkra, az ipari és építőipari vezetőkre, dolgozókra egyaránt. Gazdasági életünk fejlesztésének sorsa túlnyomó részt a munkásszály kezébe van letelve: népünk életszínvonala, jövőnk nagymértékben azon múlik, hogy az iparban hogyan gazdálkodnak az új befektetések csaknem felét leköti eszközökkel.

A mezőgazdaság szerepe nagy

Nagy felelősség hárul a kosság élelmiszerrel s az ipar nyersanyaggal való el-dolgozókra is. A beruházások látásán kívül exportjával 16–18 százalékát — mintegy fontos szerepet tölt be a 44–55 milliárd forintot — a népgazdaság más ágainak fejlesztéséhez szükséges vá-sárlásaink fedezésében is. A szerelatlása — s bizonyos mértékben külkereskedelmünk egyensúlya is — attól függ: mennyire gazdaságosan és célirányosan használjuk fel ezeket az eszközöket a korszerű nagyüzemi gazdálkodás megalapozására.

Hazánk azok közé az országok közé tartozik, amelyek képesek arra, hogy saját termelésükből elégtessék ki a lakosság növekvő igényeit a legfontosabb élelmiszerekből, sőt ezzel egyide-jűleg tekintélyes mennyiségű élelmiszert exportáljanak is. Ez igen előnyös, s különösen azért kiemelkedő jelentőségű, mert ipari nyersanyagokban viszont szegények vagyunk. A mezőgazdaság szin-te népgazdaságunk egyetlen fő ága, amelynek aránylag kevés importból származó anyagot kell felhasználnia termelése növeléséhez. Ilyen körülmények között nálunk a mezőgazdaságnak lényegesen nagyobb szerepe van a gazdasági életben, mint az ipari nyersanyagokban gazdag országokban.

A mezőgazdaság — amelynek adottságai hazánkban viszonylag kedvezőek — a la-

ipari eredetű anyagok és esz-közök felhasználása 32 szá-lalékkal nő.

A hazai iparnak különösen a gép- és vegyiparnak, az építőiparnak, a jövőben —

mint a terv is számol ezzel — nagyobb figyelmet kell fordítania a mezőgazdasági igények jobb kielégítésére, a mezőgazdaság műszaki fejlesztésére.

Cserébe több és jobb élelmiszer

Mit nyújt mindezért cse-rébe a mezőgazdaság? Több és jobb élelmiszert a lakos-ság és a külkereskedelem részére, továbbá több és olcsóbb nyersanyagot az élelmiszeriparnak és a könnyü-iparnak. A harmadik ötéves tervben ugyanis a mezőgaz-dasági termelés 13–15 szá-zalékos növekedését tervezzük, s ez megfelelő alapot nyújt a törvényjavaslatban szereplő igények kielégítésé-re.

A mezőgazdasági termelés tervbe vett emelkedése kb. 2,6–3 százalékos évi növeke-dési ütemet tételez fel. Ez jó-val magasabb annál, amit eddig a magyar mezőgazda-ság fejlődésében elértünk.

A mezőgazdasági termelés növekedését a harmadik öt-éves terv feszített irányozza elő. Megvalósítása a gaz-

dálkodás további belterjesítését, ezzel összefüggésben az erők összpontosítását köve-lti meg a legkülönbözőbb posztokon álló mezőgazdasá-gi vezetőktől, s fegyelmezett, jó munkát kíván a mezőgaz-daság valamennyi dolgozójá-tól.

A második ötéves tervhez képest a következő öt évben körülbelül 10 százalékkal több befektetéssel fejleszt-jük a mezőgazdaságot. Ha-talmas összeg ez s nagy le-hetőséget biztosít, amelyet maximálisan ki kell használ-nunk. El kell érünk, hogy a rendelkezésre álló anyagi eszközöket a leglényegesebb feladatok megoldására kon-centráljuk. Az olyan gyak-orlat, hogy mindenüvé juttatunk egy keveset — igen alacsony hatásfokú lenne.

A legfontosabb feladatok

Ennek ellenére látnunk kell, hogy mindent egyszer-re megoldani nem tudunk. A régi, elavult termelési esz-közök kicserélése, az új, korszerű gépek és nagyüzemi épületek megteremtése, a szocialista nagyüzemi rend-szer teljes kiépítése hosszú időt igényel. Európa egyik legelmaradottabb mezőgazda-ságát örököltük a tőkés föld-súri rendszertől. Az évszázados elmaradottságot nem könnyű behozni. Ez is azt indokolja, hogy akkor cse-lekszünk helyesen, ha fő figyelmünket azoknak a fel-adatoknak a megoldására fordítjuk, amelyek a népgaz-daság, a lakosság, az export szempontjából a legfontosab-bak.

Melyek ezek?

— Az ország ellátásában továbbra is egyik legfonto-sabb tennivaló a kenyérga-bona-szükséglet fedezése ha-zai termésből. Második öt-éves tervünk utolsó két esztendejében már nem kellett kenyérgabonát importálnunk,

sőt az 1965. évi termésből még jó egy hónapra elegendő készletünk is maradt. Ezt elsősorban a bővebben termő, intenzív búzafajták, — s a termelésükhöz szükséges technika — széles körű elter-jesztésével érték el, továbbá azzal, hogy a műtrágya jelentős részét is — mintegy 40 százalékát — erre a terme-lési célra koncentráltuk.

— Az állattenyésztés fej-lesztése és az állati termékek termelésének fokozása érde-keben a harmadik ötéves tervben is nagy gondot fordítunk a takarmánytermesz-tésre. Megfelelő mennyiségű, jó minőségű és olcsó takar-mányok nélkül ugyanis el-képzelhetetlen lenne, hogy az állattenyésztés színvonalát jelentősen fejlesszük és ter-melési költségeit csökkent-sük. A szemes- és szálasta-karmányok termelésének nö-vekedését a terv úgy irá-nyozza elő, hogy az állate-nyésztés egyre szilárdabb

(Folytatás a 2. oldalon)